

190, 24 տարի է ի վեր շատ ծախե-
սկղլուհիքը խրաղուցած է: Կը
նուրն նաեւ մանչ և աղջիկ տղոց
մար աժէն տեսակ զլիարկներ:

«ՄԱՂԻԼ» ԹԵՐԹՈՒՆԸ (86)

Ա. ՄԱՐԻ

ՔՐՈՋ ՆԱԽԱՆՁ

Բ. ՄԱՍ

ԱՄՈՒՍՆՈՅԻ ԻՐԱՒՈՒՆՔԸ

Ժ.Ի.

ՊԵՐՏՈՒՄԱՆ ԵՒ ՏՈՒՆԻՅՈՒՆ ԴԵՄԱՐԻ ԴԵՄԱՐԻ

—Այո՛, սիրելի տղա, այո՛, պրդ-տիկ Տրմիդոն, պիտի տեսնես նորեկն ըստ մայրիկդ, բռնա պիտի անոր որ ըստ հայրիկդ տեսար, բայց զազանի պիտի բռնա, պիտի բռնա որ ես զինքը շատ կը սիրեմ, ես միշտ կը սիրեմ, թէ ես միայն իրեն վրայ կը մտածեմ թէ ես միայն իրեն համար կ'ապրեմ, ես վերջապէս թէ ես զինքը պիտի ազատեմ, ես սակաւաւ, միտքդ պահէ տեսնո՛ւք, եւ յետոյ, պիտի բռնա նաեւ որ ես քեզ զրկեցի, սիրեցի։

Ու նորէն զրկին մէջ կ'առնէր, կը համարէր։

—Դուն ինձի հետ չպիտի գաս, չպիտի տեսնես զինքը։

—Ո՛հ, ո՛չ հիմա կ'անամ, ուրիշ անգամ, բայց երբ միտք . . . մար-բիդը հարցնէ, ի՞նչ պիտի բռնա։

—Չեմ գիտեր, պիտի բռնեմ։

* * *

Այդ պահուն, աննեակին դուռը կը բացուէր ու ծնունդն էր անմիջապէս կ'երևէր մարքիդ Տրմիդոն. Տրմիդոն էր ան եւ սակաւ շատ հանդարտ։

—Կ'երևայ թէ, Պ. Պերթան, ըստ երևույթի ծայրահեղ, մենք մէկզմէ-կու ետեւէ վաղեւու համար անեղծ-ուած ենք, եւ թէ դուք կատաղի կերպով աչք անկած էք իմ իրա-ւունքներուս կինն ձեռքէս յախտա-կիւն ետքը, հիմա ալ փողոցին մէջ-տեղը աղլիկա կը դողնայ. պէտք է վերջ մը գննել այս ամենուն։

Տրմիդոն այսպէս իր ղէմը տես-նելով, Պերթանն ո՛չ զարմացաւ ո՛չ ալ յուզուեցաւ, այլ բուն համոզմը մը զգաց։

Վերջապէս ինքզինքը այս մար-դուն ղէմը կը գտնէր, միայն, հետեւ տաղապատեցի վկայներէ, եւ այն տեսակ պայմաններու մէջ՝ ուր իրեն անկարելի կը թուէր որ չմտնէր իր մտադրածը դրոշմադրելու, —մահացու մեղադրութիւնը՝ իրենց երկուքին միջեւ։

Եւ կը կարծէր թէ՛ այդ միջոցին բանն էր Տրմիդոն ալ իր փախկանքը, —վնասկան վերջապետութիւնը մը տալ իրենց հակառակութեան, — քանի որ միեւնոյն եկած էր՝ փոխանակ ոտով կան մըն ալ հնար բերելու։ Եւ ար-դէն՝ անոր «Պէտք է վերջ մը գննել» խօսքը աս չէր ապացուցաներ։

—Կ'երևայ թէ, Պ. Պերթան, պատասխանեց Պերթանն ղէպի մարքիդը յառաջա-նալով, պէտք է որ վերջնայ ասիլա-Մեր երկուքին միջեւ հիմաուրց պայքար եր կա՞յ՝ զոր պէտք է լուծել եթէ մեր մէջը իրօք գոյութիւն ունի հիւրիկ չափ աշխուշակաւ մարդու կամ պատասխան մարդու զգացում։

Տրմիդ ծիծաղեցաւ։

—Անտարակոյս, ըսաւ ուսուց-ցողին, ինչ որ մարքիդը հիմա կը վե-րաբերի, ես լուծած եմ զայն արդէն, ինչպէս կ'ընէր դուք։ Ես եկայ ձեռն ատի գայի, իբր իմ օրինաւոր կինս, ինչ որ աղջկանս կը իրարարելի, կու գտնեմ նմանապէս լուծելու. կ'առնեմ ձեր ձեռքէն զայն ու իր հայրական յարկը կը փոխադրեմ։

—Եւ յետոյ, հարցուց Պերթանն։

—Եւ յետոյ ի՞նչ, կրկնեց մար-բիդը։

—Կը կարծէք որ ամէն բան հող պիտի կենայ, առողջ մարդած կ'ը-լաք ձեռքի ղէմ եղած անարգանք մը Աստիկա պիտի արդիւնէ՞ որ ալ չսիրեմ ես Տրմիդն ու Տրմիդոն, եւ այս պրդ-տիկ աղլիկը ձեռն չվախնայ ու իմ զաւակս բլլայ։

—Աստիկա ինձի կը վերաբերի եւ ո՛չ թէ ձեռքի։

—Կը կարծէք սակայն որ, շարու-նակեց Պերթանն, քիչ մըն ալ ինձի չվերաբերի կը կարծէք որ պիտի թո-ղու՞մ ձեռքի որ այսպէս իմ օրտն եր-կու հատորները ձեռքէս յախտակէ, առողջ ձեռքի տուտ ընտանեկան յարկ մը չիւնեց, եւ ամուսինը ներկայա-նայուն համար կնոջ մը որ կ'առնէ ձեռք կը կարծէք որ չեմ գիտեր թէ ձեր այդ ընթացքը ուղղակի եւ ուղ-ղակի դրամուս օժին զորդուն է, եւ նորէն հարստանալու իղձն է որ ձեռ հայր ներկայացնել կու տայ տղու մը՝ որ ի՞մ զաւակս է։

Պատիկ Տրմիդը, իր խոշոր աչքե-րով, փոխ ի փոքր այս երեւո մար-

դը կը նայէր, որոնք մտքած էին իր ներկայութիւնը, եւ պարտաւոր կը թուէր արտասուելու, Պերթանին կողմը կեցած աւելի։

—Եւ այնպէս, պարտն, շարունակեց նկարիչը՝ հետզհետ աւելի զայրանա-լով, եւ ձեռ կ'առնէ՞ դուք ալ զիս, ես ամէնէն ծանր անարգանքները բ-նիկ ձեռքի, զորս մարդ մը կարենայ բ-նիկ օրինակ մը Աննարիկի է հիմա որ դուք իմ արեւուն ծարաւին չըլլաք, ինքզինքնիդ ազատելու համար իմ գոյութեանը, որ շարունակական նե-ղացողից տարբ մըն է ձեռք համար, եւ ձեռքային սպասանալիք մը։

—Կը մտնաք, պարտն, յարեց Տրմ-իդը իր անախալ խնամով, որ ես ձեռ կ'առնեմ այնքան աւելի՞ օրքան դուք չէք կարծեր, նաեւ ուրիշ բանի մը համար, դուք յարձակեցաք նաեւ օրտն վրայ, այո՛ հաւատարմութիւն, զայն ալ լալովապիկեցիք, ձերից ատրիէ ի վեր ճամբուս վրայ շարունակ ղէմս եկաք։ Միեւնոյն կինս ու աղջկիկ չգոյ-ցաք ինչ, զորդաք նաեւ իմ սիրելիս, ետեւի՞ դոր կը պաշտեմ, միակ արա-րածո՞ր, դոնէ՛ վայրկեանի որ հա-մար ճշմարտ կ'ընէ մը ներշնչած էր ինձի։ — Օտորնը։

—Օտորնը, կրկնեց Պերթանն զարմանալով, աղ-ձ, որովհետեւ տեսնելով իրենց չուներ այն յարաբե-րութիւններուն վրայ՝ որոնք կ'ա-նտր եւ մարքիդին միջեւ։

—Այո՛, կը սիրէի ես զայն, ա-լ իմա էր, եւ ան էր որ արդիւնը զի-հան, ինքզինք, որ քեզի չգտնի մը պիտի ամուսնանայիք անոր հետ՝ որ մարքիդուհին չգար ձեռ անոր ձեռք տանելու կը տեսնէք ուրեմն որ մը երկուքին մէջ հայրիկ ձեր կարծածը շատ աւելի առաջնութիւնը գոյութիւն ունի եւ թէ ես չ'աւ աւելի պա-տասխանեմ, որովհետեւ ձեռք անտեղ։

—Է ուրեմն, ըսաւ այն ատ-րով, Պերթանն փոխառ չեցաւով մը չու աղէկ, ձեր հրամաններուն կը սայ-սեմ Գուք ալ կը տեսնէք ուրեմն պէտք է վերջ մը գննել այս խնդրին։

—Եւ ես ալ ատոր համար հոս գտնուիմ արդէն։

—Վերջապէս, ազադակեց Պեր-թանն՝ փոխանակ հաւաք մը արձ-կելով։

(Գրաբանիկ)